

ABSTRAKT

Trestný čin vraždy dle § 140 trestního zákoníku

Téma trestného činu vraždy a jeho trestněprávních aspektů je velmi široké, a proto si autorka práce vytýčila několik hlavních hypotéz, jejichž splnění přineslo komplexní náhled na dané téma.

Hlavní hypotézou práce je poskytnutí ucelené teoretické studie na téma trestného činu vraždy v právním systému České republiky, které není možné pojmut odděleně od ústavních principů ochrany práva na život. Proto první dílčí hypotézou je analýza ukotvení práva na život v právním systému České republiky, které je věnována kapitola první. V rámci této kapitoly jsou vysvětleny též stěžejní pojmy, jako je právo na život, okamžik vzniku a zániku života.

Pochopit současnou právní úpravu trestného činu vraždy v zákoně č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, nelze bez využití metody historicko – srovnávací, kdy základní informace o historickém vývoji na našem území jsou obsahem druhé kapitoly.

Pro zpracování další hlavní hypotézy, kterou je aktuální právní úprava trestného činu vraždy z hlediska hmotného práva, využívá autorka metody komparační, kdy analytickým přístupem je tato v kapitole 3. podrobně rozebrána.

Na teoretické pojednání o znacích skutkové podstaty trestného činu obecně v kapitole 3.2, pak navazuje zpracování další dílčí hypotézy spočívající v analýze skutkových podstat trestného činu vraždy, které se věnuje kapitola 3.3. Pro úplnost je pak v rámci kapitoly 3.4 pojednáno o vývojových stádiích trestného činu vraždy. Kapitola 4 obsahuje komparaci skutkových podstat vraždy prosté, vraždy premeditativní, vraždy kvalifikované, kapitola 4.2 privilegovaných skutkových podstat trestného činu vraždy a kapitola 4.3 skutkových podstat dalších trestných činů proti životu.

Dalším cílem práce je srovnání trestného činu vraždy a dalších trestných činů postihujících způsobení smrti, kde se autorka stručně věnuje i dalším trestným činům, které mají ve své skutkové podstatě zahrnut účinek v podobě způsobení smrti, které bývají užity v souvislosti s kvalifikací skutku spočívajícího v násilném usmrcení jiného dříve, než je skutek posouzen jako trestný čin vraždy, a komparaci jejich trestních sazeb. Výsledkem této analýzy, v kapitole 5, skutkových podstat trestných činů obsažených ve zvláštní části

trestního zákoníku, je zjištění, že účinek v podobě smrti, jakožto nedbalostního následku, upravují skutkové podstaty dalších trestných činů obsažených celkem v 10 hlavách zvláštní části. Právní kvalifikace skutku jako trestného činu vraždy se odvíjí od prokázání subjektivní stránky činu, kdy je nutné prokázání úmyslu jiného usmrtit. Nejčastější spor o právní kvalifikaci se vede při posouzení skutku jako trestného činu těžké ublížení na zdraví dle ustanovení § 145 odst. 1, odst. 3 trestního zákoníku nebo trestného činu vraždy dle ustanovení § 140 odst. 1 trestního zákoníku.

Kromě teoretické analýzy autorka v rámci kapitoly 5.2. využila svých praktických zkušeností, a na konkrétní kazuistice demonstrovala příklady sporné právní kvalifikace. Ke zpracování zadaného tématu využila i údaje z policejních statistik, které dokladují četnost případů trestného činu vraždy a dalších násilných trestných činů s následkem smrti na našem území v posledních letech a speciálně pak též v hlavním městě Praze.

V kapitole 6., věnované ukládání trestů pachatelům trestného činu vraždy, autorka zaměřila svou pozornost na trestání mladistvých pachatelů.

Kapitolou 7., obsahující exkurz do právní úpravy Slovenské republiky, se kterou nás pojí dlouhá společná minulost, a v jejíž aktuální úpravě bychom se mohli částečně inspirovat, autorka svou analýzu na téma trestného činu vraždy uzavírá.